

tělesnou bezpečnost Bohumila J-y, neshledal nejvyšší soud jako soud zrušovací důvodu k nápravě.

Čís. 3523.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. se nevyžaduje, by bylo pachatelem způsobeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost několika lidí; stačí, šlo-li o ohrožení tělesné neporušenosti i jen jedné osoby.

Pojmu způsobení nebezpečí po rozumu § 87 tr. zák. odpovídá i zvýšení jsoucího tu již nebezpečí.

Ke skutkové podstatě zločinu § 87 tr. zák. výkřikem se nevyžaduje, by pachatel vyzýval k násilnostem.

V subjektivním směru se nevyžaduje, by úmysl pachatelův směřoval přímo ku přivodění onoho nebezpečí, stačí, že, věda, že z určitého činu může ono nebezpečí vzejíti, přece tento čin úmyslně podnikl.

Státní zástupce, uplatňuje relativní zmatek (čís. 4 § 281 tr. ř.), je povinen uvést okolnosti, z nichž by bylo patrné, že a proč porušení formy mohlo mít na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý (posl. odst. § 281 tr. ř.).

Jest rozlišovati mezi projevy politickými, jichž pohnutky nebývají vždy nízkými a nečestnými, a výtržnostmi, k nimž dojde při udržování pořádku; pohnutky těchto výtržností nemusí se nutně kryti s pohnutkami politických projevů.

Okolnost, že obžalovaný je poslancem, nevylučuje, že jeho rodina utrpí déle trvajícím trestem újmu na výživě ve smyslu § 55 tr. zák., neboť příjmy spojené s vykonáváním mandátu poslaneckého nelze pokládati za bezpečný zdroj příjmů.

Podmíněné odsouzení nelze povolití tomu, kdo projevil povahu silně náchylnou k rozporům s trestním zákonem.

(Rozh. ze dne 13. června 1929, Zm II 104/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 15. ledna 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 87 tr. zák., i zmateční stížnost státního zastupitelství do téhož rozsudku, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin veřejného násilí podle § 87 tr. zák., spáchaný prý výrokem »Pojďte, co je vám potom« v Soudní ulici. V neveřejném zasedání zamítl odvolání obžalovaného z výroku o ztrátě práva volebního, jakož i odvolání státního zastupitelství z výroku o trestu. Naproti tomu vyhověl odvolání státního zastupitelství z výroku o povolení podmíněného odkladu výkonu trestu, zrušil tento výrok a uložil trest na svobodě vyměřený obžalovanému prvním soudem bezpodmínečně, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

I. Zmateční stížnost obžalovaného napadá rozsudek soudu první instance, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 87 tr. zák., číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) a 10 tr. ř. Posléze uvedenému důvodu zmatečnosti nedostává se provedení odpovídajícího zákonu; neboť stížnost nedoznává vůbec trestnost skutku, nýbrž domáhá se úplného osvobození. S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. namítá stížnost, že výkřiky obžalovaného v zahradě Dělnického domu v B., v nichž nalézací soud shledal skutkovou podstatu zločinu podle § 87 tr. zák., t. j. výkřiky: »Ven, ven, tady není žádná veřejná schůze, nepůjdeš, no nepůjdeš?« — nezakládají skutkovou podstatu zločinu podle § 87 tr. zák. ani po stránce objektivní ani po stránce subjektivní. Pokud jde o stránku objektivní, nenapadá stížnost právní názor napadeného rozsudku, že pojmu způsobení nebezpečí po rozumu § 87 tr. zák. odpovídá i zvýšení jsoucího tu již nebezpečí — tento názor nelze ostatně pokládati za právně mylný (rozh. sb. n. s. čís. 2601) — nýbrž vyslovuje právní názor, že skutková podstata zločinu podle § 87 tr. zák. předpokládá (pokud nejde o způsobení nebezpečí pro cizí majetek) způsobení nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidem, t. j. několika osobám, a tvrdí, že tu tohoto znaku skutkové podstaty zločinu podle § 87 tr. zák. není, protože prý v souzeném případě šlo o ohrožení tělesné neporušenosti jen jedné osoby, policejního agenta Jana Č-a. Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný výkřiky, o něž tu jde, způsobil (zvětšil) nebezpečí pro tělesnou bezpečnost Jana Č-a. Otázkou, zda rozsudek v rozhodovacích důvodech mimo to zjišťuje, že obžalovaný způsobil oněmi výkřiky i nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost jiným osobám, policejním agentům Františku K-ovi a Františku P-ovi, kteří byli společně s Janem Č-em na schůzi v Dělnickém domě v B. vysláni, netřeba se vůbec obírat, protože se ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. nevyhledává, by bylo pachatelem způsobeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost několika lidí. Zločinu podle § 87 tr. zák. se dopouští, kdo způsobí činem ze zlomyslnosti podniknutým, jenž nezáleží ve zlomyslném poškození cizího majetku, některé z nebezpečí § 85 b) tr. zák. Ustanovení § 85 b) tr. zák., jehož se § 87 tr. zák. dovolává, mluví sice o činech, z nichž může vzejít nebezpečí pro život, zdraví nebo bezpečnost těla lidem, avšak ze slova »lidem« nelze nikterak dovozovati, že § 85 b) tr. zák. má na mysli jen případy, v nichž může z pachatelova činu vzniknouti některé z řečených nebezpečí několika lidem, a že v důsledku toho se vyžaduje též ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. způsobení některého z oněch nebezpečí několika lidem. Že slovo »lidem« v § 85 b) tr. zák. nelze vykládati v ten rozum, že jest jím míněno »několik lidí«, plyne již z toho, že trestní zákon pojímá ve všech případech, v nichž se vyhledává ke skutkové podstatě trestného skutku činnost několika lidí nebo činnost před několika lidmi, do příslušných ustanovení slova »ně-

kolika lidí«, pokud se týče »před několika lidmi« (§§ 83, 279, 300, 303, 491, 496 tr. zák.). Dále vysvětluje i ze srovnání doslovu § 87 tr. zák. s obdobným doslovem § 335 tr. zák., že § 87 tr. zák. trestá i dolosní způsobení nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost třebas i jen jedné osoby; neboť i § 335 tr. zák. mluví o činech (a opomenutích), jimiž může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí, ač je nesporno, že stihá i kulposní ohrožení třebas i jen jedné osoby.

Tvrdí-li dále stížnost, že ve výkřicích obžalovaného, o něž šlo, není výzvy k násilnostem, jest jí připomenouti, že se ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. nevyžaduje, by pachatel vyzýval k násilnostem, nýbrž že se k ní podle toho, co uvedeno, jen vyhledává, by pachatel způsobil činem ze zlomyslnosti podniknutým, jenž nezáleží ve zlomyslném poškození cizího majetku, některé z nebezpečí § 85 b) tr. zák. Pokud jde o stránku subjektivní, má stížnost sice pravdu, tvrdíc, že ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. nestačí pouhá nedbalost pachatelova, nýbrž že se k ní vyžaduje skutek podniknutý ze zlomyslnosti, skutek spáchaný ve zlém úmyslu, přehlíží však, že rozsudek neobsahuje výroku, z něhož by bylo lze usuzovati, že zaujímá stanovisko, že obžalovaný způsobil nebezpečí pro tělesnou bezpečnost Jana Č-a jen z nedbalosti. Po stránce subjektivní vyhledává se ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. jen, by pachatel, věda, že z určitého činu může vzejít některé z nebezpečí § 85 b) tr. zák., přece tento čin úmyslně podnikl. Tyto náležitosti subjektivní podstaty zločinu podle § 87 tr. zák. jsou v souzeném případě v rozhodovacích důvodech zjištěny. Namítá-li dále stížnost v tomto směru, že úmysl obžalovaného nesměřoval ke způsobení nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidem, stačí poznamenati, že podle toho, co uvedeno, se nevyžaduje k subjektivní skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák., by úmysl pachatelův směřoval přímo k přivodění nebezpečí pro život, zdraví nebo bezpečnost těla jiné osoby nebo dokonce několika osob.

II. Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá rozsudek soudu první stolice jen v osvobozující části, a i tu jen potud, pokud byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin podle § 87 tr. zák., spáchaný prý tím, že dne 14. dubna 1926 v B. výkřikem »Pojďte, co je Vám po tom«, proneseným na ulici při demonstracích, způsobil nebezpečnost pro život, zdraví a bezpečnost těla lidského, a uplatňuje v tomto směru zmatečnost podle § 281 čís. 4 tr. ř. Zmatek ten shledává v tom, že nalézací soud zamítl při hlavním přelíčení návrh veřejného obžalobce, by byl přečten protokol o výpovědi svědka Rudolfa A-a, jehož obeslání bylo nařízeno, jenž se však k hlavnímu líčení nedostavil. Ani této zmateční stížnosti nebylo lze vyhověti. Zmateční stížnost, uplatňujíc formální a relativní zmatek podle § 281 čís. 4 tr. ř., jen uvádí, že soud neprávem zamítl návrh veřejného obžalobce na přečtení svědecké výpovědi nedostavivšího se svědka Rudolfa A-a, neboť, kdyby byl protokol tohoto svědka přečten, nebyl by prý mohl soud dojít ke zjištění, že se obžalovaný vyjádřil slovy: »Pojď, co je ti do

toho« ke svědkovi J-ovi v tom smyslu, by šel a nezdržoval se jednáním s policií. Zmateční stížnost však neuvádí konkrétní okolnosti, ze kterých by bylo patrné, že a proč právě nečtení protokolu svědka Rudolfa A-a mohlo mít na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý. Z doslovu § 281 č. 4 tr. ř. a z posledního odstavce tohoto místa zákona plyne pro stranu, uplatňující tento zmatek, povinnost, by odůvodnila v provedení stížnosti uplatněný relativní zmatek i ve směru požadovaném posledním odstavcem § 281 tr. ř., by uvedla okolnosti, z nichž by bylo patrné, že a proč porušení formy procesuální mohlo mít na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý. To se však v provedení zmateční stížnosti veřejného obžalobce dostatečným způsobem nestalo.

III. Obžalovaný pokládá se za stížen výrokem, kterým byla vyslovena ztráta práva volebního. Tento rozsudkový výrok odůvodňuje nalézací soud tím, že obžalovaný jednal ze surovosti a z hrubé neúcty k veřejným zřízcům, tedy z pohnutky nízké a nečestné. Odvolatel popírá, že jednal z pohnutek nízkých a nečestných a poukazuje na to, že šlo o projev politický. Než odvolání není odůvodněno. Na okolnost, že šlo o projev politický, nemůže se obžalovaný odvolávat, neboť jest rozlišovat mezi projevy politickými, jichž pohnutky ovšem nebývají vždy nízkými a nečestnými, a výtržnostmi, k nimž dojde při udržování pořádku. Pohnutky těchto výtržností nemusí se nutně krýti s pohnutkami politických projevů, naopak, jak zkušenost učí, bývají většinou páčány lidmi, kteří se k výtržníkům přiblíží jen proto, by, jsouce skryti v davu, mohli páchat násilnosti, zejména na strážcích veřejného pořádku. Ani obžalovaný nejednal z pohnutek politických, naopak z celého jeho jednání a vystupování proti veřejným orgánům jest patrné, že jednal ze surovosti a z hrubé neúcty k veřejným zřízcům, ač mohl seznati, že podle stavu věci mohou z jeho jednání vzejíti vážné následky a že se tím provinuje proti veřejnému pokoji a řádu, a to za okolností zvláště nebezpečných, kde jeho jednání mohlo ohrozit život a bezpečnost těla nejen veřejných zřízců, nýbrž i účastníků schůze, což zejména jako poslanec mohl předvídati. Z tohoto chování obžalovaného usoudil nalézací soud právem, že obžalovaný jednal z pohnutek nízkých a nečestných, vyhovuje tudíž výrok o ztrátě práva volebního zákonu a bylo proto odvolání obžalovaného v tomto směru jako neodůvodněné zamítnouti.

Veřejný obžalobce napadá výrok o trestu pro použití ustanovení § 55 tr. zák. Tvrdí, že rodina obžalovaného neutrpí újmy na výživě, poněvadž je obžalovaný poslancem. S názorem tím nelze souhlasit. Obžalovaný podle svého udání, jehož správnost nebyla popřena, stará se o manželku a o rodiče. Zájmy a výživa těchto osob mohou býti delším trestem obžalovaného na svobodě dotčeny, neboť příjmy spojené s vykonáváním mandátu poslaneckého nelze pokládati za bezpečný zdroj příjmů a tedy i výživy jeho rodiny. Právem proto nalézací soud při výměře trestu hleděl k nevinné rodině obžalovaného, jak § 55 tr. zák. předpisuje.

Veřejný obžalobce odvolal se proto, že obžalovanému byl povolen

podmíněný odklad výkonu trestu. Poukazuje k tomu, že obžalovaný není zachovalý, jak prvý rozsudek zjišťuje, a že i mimo projednávaný případ byl, třebaš dodatečně, pro trestné činy odsouzen. V tomto směru nutno přisvědčiti odvolání veřejného obžalobce. Podle ustanovení § 1 zákona o podmíněném odsouzení lze jen tehdy povolit odklad, lze-li důvodně očekávati, že pachatel v budoucnu i bez výkonu trestu povede řádný život. Záruku takového chování lze spatřovati hlavně v povaze pachatele; ta se nezastřeně projevuje při páchání činu samého, jakož i v chování se v době pozdější. A tu lze u obžalovaného těžko shledávati povahu skytající takové záruky. I při páchání souzených trestných činů projevil obžalovaný povahu silně náchylnou k rozporům s trestním zákonem. Dokladem toho je přestoupení trestního zákona v několika směrech. Obžalovaný se však i po spáchání těchto trestných činů znovu dopustil trestných činů. Nutno vzíti i to v úvahu, že ani funkce obžalovaného jako poslance, který přece jako člen sboru zákonodárného v prvé řadě má dbáti o plnění zákonných předpisů, nezdržela ho od páchání trestných činů. Nelze tedy podle názoru nejvyššího soudu důvodně očekávati, že obžalovaný i bez výkonu trestu v budoucnu povede řádný život. Jest proto odvolání veřejného obžalobce v tomto směru důvodným a bylo mu vyhověno.

Čís. 3524.

Přečin podle § 72 I čís. 7 zák. ze dne 14. července 1927, čís. 126 sb. z. a n. jest po stránce objektivní dokonán již podáním načepovaného piva hostům, bez ohledu na to, že pachatel před dopitím pivo hostům odebral.

Pachatele nevyvíňuje sdělení obecního starosty, že smí pivo prodávati (§§ 3, 233 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 15. června 1929, Zm I 167/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. února 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle §§ 31 a 72 I čís. 7 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 14. července 1927, čís. 126 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným přečinem podle § 72, I čís. 7 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 14. července 1927, čís. 126 sb. z. a n., jehož se dopustil tím, že v O. dne 1. prosince 1928 večer, tedy v den před volbou do okresního a zemského zastupitelstva po 2. hodině odpoledne načepoval a podal třem hostům ve svém hostinci pivo, tudíž nápoj obsahující alkohol a nešetřil takto zákazu § 31 onoho zákona o výčepu, prodeji a podávání nápojů, obsahujících alkohol, mimo jiné z těchto

důvodů:

Z rozsudku je zřejmo, že bere za zjištěno, že obžalovaný dne 1. prosince 1928 v O. večer, tedy v den před volbami do okresních a zemských